

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2025/74/1268-A

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellante] [studentnummer], tegen de beslissing van 27 mei 2025 van de Examencommissie van de Faculteit der Gedrags- en bewegingswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam (hierna: verweester), waarbij in het door appellante gemaakte werk voor het vak Jeugddelinquentie en Antisociale Ontwikkeling (P_MJDELIN) fraude is vastgesteld en aan appellante een sanctie is opgelegd.

I. Loop van het geding

Namens appellante heeft C.J.A. Van Vliet op 7 juli 2025 bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: College) pro-forma beroep ingesteld tegen de beslissing van 27 mei 2025 van verweester. Appellante heeft verzocht om een termijn van vier weken om de gronden in administratief beroep aan te vullen. Op 7 augustus 2025 zijn de gronden aangevuld. Daarbij is tevens verzocht om een vergoeding van de proceskosten op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht.

In de bestreden beslissing heeft verweester vastgesteld dat appellante fraude heeft gepleegd in het hertentamen van het vak Jeugddelinquentie en Antisociale Ontwikkeling en heeft verweester op grond daarvan aan appellante de sanctie opgelegd dat het cijfer 0 voor het tentamen wordt toegekend en dat appellante wordt verplicht om aan te tonen dat zij op de hoogte is van de regels inzake plagiaat door middel van het aanleveren van een behaald certificaat op masterniveau te behalen via de website <https://plagiarism.iu.edu/certificationTests/index.html>

Op 7 augustus 2025 is de ontvangst van het beroepschrift bevestigd en op 12 augustus 2025 heeft het College aan verweester gevraagd om in overleg met appellante en haar raadsman na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweester heeft appellante uitgenodigd voor een gesprek op 25 augustus 2025. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Verweester heeft op 2 september 2025 een verweerschrift ingediend.

Op 20 oktober 2025 heeft appellante het College in gebreke gesteld wegens niet tijdig beslissen op het administratief beroep. Daarmee is op grond van artikel 4:17 Awb een dwangsom van rechtswege verschuldigd met ingang van per 4 november 2025. De dwangsom bedraagt € 23 per dag voor de eerste veertien dagen, € 35 per dag voor de daaropvolgende veertien dagen en € 45 per dag voor de resterende dagen, met een maximum van € 1.442.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 13 november 2025. Namens appellante was C.J.A. van Vliet op de zitting aanwezig. Namens verweerster waren dr. I. Jansen (lid Examencommissie) en S. Knijnsberg (ambtelijk secretaris) aanwezig.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellante volgde in studiejaar 2024-2025 de masteropleiding Psychologie. Voor het vak Jeugddelinquentie en Antisociale Ontwikkeling heeft appellante werk ingeleverd voor het hertentamen dat werd beoordeeld met een cijfer.

Op 24 april 2024 heeft verweerster van examinerator dr. B.L. Slawinski een melding van vermoedelijke fraude in het hertentamen ontvangen. De examinerator heeft aangegeven dat in het door appellante ingeleverde werk de helft van de referenties geheel of gedeeltelijk lijkt te zijn gefabriceerd en dat een aantal verouderde bronnen geen onderdeel uitmaakt van de voorgeschreven literatuur en niet toegankelijk was in de Universiteitsbibliotheek, waardoor zij in twijfel trekt of appellante deze bronnen daadwerkelijk heeft geraadpleegd. Naar aanleiding van melding heeft verweerster onderzoek gedaan naar de vermeende fraude en is appellante gehoord. Naar aanleiding van de hoorzitting is appellante in de gelegenheid gesteld nadere informatie aan te leveren. Op basis van de ingediende stukken, het door verweerster naar de melding verrichte onderzoek en de verklaring van appellante heeft verweerster vastgesteld dat sprake is van fraude in de vorm van plagiaat en onrechtmatig gebruik van generatieve AI, zoals vermeld in artikel 19 van de Regels en Richtlijnen Examencommissie FGB 2024-2025 (hierna: R&R) en wordt deze fraude gesanctioneerd conform artikel 20, lid 8 R&R. Verweerster heeft opgelegde sanctie herzien bij beslissing van 28 augustus 2025. De verplichting voor appellante om een certificaat inzake plagiaat te behalen is vervallen en omgezet in een dringend advies. Voor het overige blijft de sanctie in stand.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellante

Appellante is het niet eens met de beslissing van verweerster. Zij stelt dat geen sprake is van fraude, omdat zij inhoudelijk geen gebruik heeft gemaakt van AI. Appellante stelt dat verweerster uitsluitend aan de beschuldiging van fraude ten grondslag heeft gelegd dat appellante tijdens het hoorgesprek heeft verklaard AI gebruikt te hebben om een voorbeeld van een literatuurlijst in APA-format te genereren. Volgens verweerster zou appellante dit voorbeeld vervolgens per ongeluk in haar tentamen hebben opgenomen in plaats van haar eigen literatuurlijst. Appellante trekt haar verklaring die zij heeft afgelegd op 14 mei jl. integraal in. Volgens appellante was zij zich op het moment dat zij de verklaring heeft afgelegd onvoldoende bewust van hetgeen zij verklaarde en voelde zij zich gestuurd door verweerster. Zij stelt daarom dat de verklaring zoals afgelegd tijdens het hoorgesprek met verweerster niet bruikbaar is voor het bewijs.

Appellante stelt dat op grond van hetgeen door verweerster voor het overige aan de bestreden beslissing ten grondslag is gelegd, niet met voldoende mate van zekerheid kan worden vastgesteld dat appellante zich aan fraude schuldig heeft gemaakt. Door louter te varen op de (inmiddels ingetrokken) verklaring van appellante, heeft verweerster volgens haar het risico genomen om in een later stadium niet buiten redelijke twijfel te kunnen aantonen dat sprake is geweest van fraude. Nu het aan overige onderbouwing, zoals de aard, ernst en omvang van de vermeende fraude, ontbreekt, kan de conclusie geen andere zijn dan dat verweerster ten onrechte fraude heeft aangenomen. Volgens appellante is verweerster niet in haar bewijslast geslaagd voor de vaststelling van fraude.

Ten aanzien van de opgelegde sanctie voert appellante aan dat het niet is toegestaan om de verplichting tot het volgen en het behalen van een op masterniveau geldend certificaat als sanctie bij fraude op te leggen. Appellante betoogt dat de verplichting tot het moeten behalen van voornoemd certificaat moet worden opgevat als (herstel)sanctie. Voor het opleggen van een (herstel)sanctie dient een wettelijke bevoegdheidsgrondslag aanwezig te zijn. De bevoegdheid tot het opleggen van het verplicht behalen van een certificaat op masterniveau kan niet worden ontleend aan artikel 7.12b, lid 2 van de WHW. Uit deze bepaling kan slechts worden afgeleid dat een betrokkene kan

worden uitgesloten van het recht van deelname aan tentamens gedurende een periode van maximaal een jaar. Inherent aan deze bepaling is het ongeldig (kunnen) verklaren van een tentamen waarin fraude is vastgesteld nu daarmee de overtreding ongedaan wordt gemaakt bij wijze van herstelsanctie. In dit geval is dat ook gebeurd door middel van het toekennen van het cijfer '0', aldus appellante.

Volgens appellante kan de bevoegdheid om haar te verplichten een certificaat te behalen niet worden afgeleid uit artikel 7.12b, derde lid, WHW omdat die bepaling stelt dat de examencommissie regels kan stellen om uitvoering te geven aan haar bevoegdheden. Die bepaling biedt echter niet de ruimte aan verweerster om andere sancties op te leggen dan waar de formele wet in voorziet, in dit geval artikel 7.12b, tweede lid, WHW.

In reactie op de stelling van verweerster dat zij tijdens het schikkingsgesprek heeft toegelicht dat het te behalen certificaat slechts een dringend advies aan appellante is, en dit niet moet worden opgevat als sanctie, stelt appellante dat haar dat niet duidelijk is geworden uit de bestreden beslissing. Daarin staat wel degelijk dat appellante het certificaat moet behalen en een bewijs daarvan moet overleggen aan verweerster. Het is appellante niet duidelijk of verweerster met de e-mail die is gestuurd na het schikkingsgesprek waarbij het dwingende karakter van het certificaat kwam te vervallen heeft bedoeld de beslissing van 27 mei 2025 te herzien.

Standpunt van verweerster

Verweerster blijft bij haar vaststelling dat appellante fraude heeft gepleegd en stelt dat de opgelegde sanctie terecht is. Naar aanleiding van een melding door de examiner van vermoedelijke fraude, die is voorzien van de onderliggende stukken, heeft verweerster onderzoek gedaan. Appellante is uitgenodigd op 14 mei 2024 voor een hoorgesprek. Appellante heeft tijdens dat gesprek verklaard AI gebruikt te hebben om een voorbeeld van een literatuurlijst in APA-format te genereren. Appellante gaf aan dat zij dit voorbeeld vervolgens per ongeluk in het tentamen heeft opgenomen in plaats van de eigen literatuurlijst. De literatuurlijst die appellante heeft willen opnemen in het tentamen, is vlak voor aanvang van het gesprek via mail aangeleverd. Er kan door verweerster echter niet worden uitgesloten dat deze referentielijst is vervaardigd nadat het tentamen was ingediend. Uit onderzoek van verweerster is daarnaast gebleken dat meerdere bronnen uit de literatuurlijst zoals opgenomen in het tentamen zijn gefabriceerd en niet toegankelijk of verifieerbaar waren.

Ten aanzien van de grond van appellante dat zij haar verklaring van 14 mei 2025 intrekt omdat zij zich op het moment dat zij de verklaring heeft afgelegd onvoldoende bewust was van hetgeen zij verklaarde en zij zich gestuurd voelde door verweerster, stelt verweerster dat de commissieleden zich niet herkennen in het beeld geschetst door appellante. Zij is voorafgaand aan het gesprek geïnformeerd over de melding en de aanleiding hiervoor. Tijdens en voor het gesprek is appellante in de gelegenheid gesteld om een toelichting te geven en aanvullende stukken te overleggen. In het minnelijke schikkingsgesprek heeft appellante aangegeven haar eerdere verklaring in te trekken. Door het intrekken van haar verklaring is er volgens haar geen onderbouwing voor het door de commissie genomen besluit. In het gesprek is volgens verweerster echter geen andere verklaring gegeven voor de onjuiste bronnen in de referentielijst.

Verweerster heeft ter zitting gesteld dat de vaststelling van fraude niet uitsluitend is gebaseerd op de verklaring van appellante dat zij AI heeft gebruikt om een voorbeeld bronnenlijst te genereren. Hoewel onjuiste en niet bestaande bronnen een duidelijk en bekend symptoom zijn voor het gebruik van AI, gaat het er vooral om dat appellante bronnen heeft aangeleverd die zijn gefabriceerd. Een deel van de referenties die appellante heeft opgevoerd in het originele ingeleverde werk bleek bij nader onderzoek door de commissie inderdaad niet te bestaan. De referenties die zij in de nieuw aangeleverde lijst heeft opgenomen komen volgens verweerster niet overeen met de originele referenties. Ook kan niet worden uitgesloten dat de nieuw aangeleverde referentielijst is vervaardigd nadat het tentamen was ingediend. Appellante heeft daarmee, ook als geen gebruik zou zijn gemaakt van AI, geen verklaring gegeven voor de gefabriceerde bronnen die zijn opgenomen in haar werk.

Verweerster benadrukt in dat kader dat opzet niet van belang is. Daarvan hoeft geen sprake te zijn om tot een vaststelling van fraude te komen. Op grond van de melding van vermoedelijke fraude en het ingeleverde werk, heeft verweerster objectief kunnen vaststellen dat sprake is van fraude omdat in het werk van appellante niet-bestaande bronnen zijn opgenomen. Ook als niet wordt uitgegaan van de verklaring die appellante heeft gegeven op 14 mei 2025, heeft zij geen verklaring gegeven voor het feit dat er niet-bestaande bronnen in haar werk staan. In geval van fraude wordt het ingeleverde werk ongeldig verklaard. Er volgt dan geen beoordeling en de student ontvangt ook geen feedback op het ingeleverde werk, aldus verweerster.

In het schikkingsgesprek heeft appellante gevraagd om al eerder in het studiejaar een nieuwe gelegenheid te krijgen, zodat appellante geen verdere studievertraging op zou lopen. Afgesproken is dat appellante binnen 2 werkdagen meer informatie over persoonlijke omstandigheden/studievertraging zou aanleveren. Deze informatie heeft verweerster niet binnen de gestelde termijn ontvangen.

Op 28 augustus jl. heeft verweerster daarom appellante gemaild en meegedeeld dat geen aanvullende informatie is ontvangen. Ook is gemeld dat appellante naast het vak Jeugddelinquentie en Antisociale Ontwikkeling (6 EC) nog de vakken M-these (18 EC) en Klinische stage (24 EC) dient te behalen om het masterprogramma (60 EC) af te ronden. Er is naar het oordeel van verweerster dan ook geen sprake van een onredelijke studievertraging en zij ziet derhalve geen reden om de toetsing van het vak, dat in periode 2 wordt gegeven, te vervroegen. In diezelfde mail heeft verweerster als minnelijk schikkingsvoorstel benoemd dat het behalen van certificaat van plagiaat cursus kan worden omgezet in een dringend advies in plaats van een sanctie. Verweerster heeft dit in eerste instantie als minnelijke schikking aangeboden. Ter zitting heeft verweerster toegelicht dat zij haar beslissing op dit punt herzien en appellante alleen dringend adviseert om het certificaat te behalen. De sanctie blijft voor het overige gehandhaafd.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellante is tijdig ingesteld en voldoet ook aan de overige wettelijke ontvankelijkheidseisen.

Het gaat in dit beroep om de vaststelling van fraude bij een (toets)opdracht van het vak Jeugddelinquentie en Antisociale Ontwikkeling (P_MJDELIN). Verweerster heeft bij beslissing van 27 mei 2025 geoordeeld dat er sprake is van fraude, omdat gebruik is gemaakt van AI, terwijl dit niet was toegestaan. Tijdens de zitting heeft verweerster toegelicht dat de fraudevaststelling niet uitsluitend berust op de verklaring van appellante dat zij AI heeft gebruikt om een voorbeeld van een APA-bronnenlijst te genereren, maar dat de fraude is gebaseerd op de objectieve constatering dat appellante niet-bestaande bronnen heeft opgenomen en geen verklaring heeft gegeven voor (het ontstaan van) de gefabriceerde bronnen.

Verweerster heeft voorts verklaard dat zij haar beslissing van 27 mei 2025 heeft herzien. De verplichting voor appellante om een certificaat inzake plagiaat te behalen is vervallen en omgezet in een dringend advies. Voor het overige blijft de sanctie in stand. Op grond van artikel 6:19 Awb wordt de nieuwe beslissing van 28 augustus 2025 van rechtswege betrokken in dit beroep.

Het is ingevolge artikel 7.12b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) aan verweerster om onderzoek te doen na een melding van een vermoeden van fraude bij toetsing. Ingevolge artikel 7.12b, lid 3 van de WHW heeft verweerster daartoe een regeling vastgesteld, te weten de R&R.

In artikel 19, lid 1 van de R&R wordt onder fraude verstaan:

“ieder handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden, of die van een andere student, geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt”

Het College oordeelt, op basis van het dossier en de toelichting ter zitting, dat buiten redelijke twijfel vaststaat dat appellante fraude heeft gepleegd. Uit de fraudemelding blijkt dat appellante niet-bestaande bronnen en bronnen met onjuiste gegevens (doi- en paginanummer) heeft vermeld. Deze constatering is op grond van de fraudemelding van de examinerator objectief vast te stellen. Appellante heeft geen verklaring

gegeven voor het ontstaan van deze bronnen. Nu appellante haar eerdere verklaring omtrent het gebruik van AI heeft ingetrokken, wat daar verder ook van zij, en verweerster heeft benadrukt dat de fraudevaststelling niet uitsluitend daarop berust, baseert het College zijn oordeel op de stukken. Gelet op de objectieve vaststelling van gefabriceerde en onjuiste bronnen zonder enige uitleg van appellante, is het besluit van verweerster voldoende gemotiveerd en staat voor het College buiten redelijke twijfel vast dat appellante fraude heeft gepleegd.

Ten aanzien van de opgelegde sanctie overweegt het College het volgende. Artikel 7.12b, tweede lid, WHW bepaalt dat de examencommissie bij fraude het recht kan ontnemen om tentamens of examens af te leggen voor ten hoogste één jaar. Artikel 7.12b, derde lid, WHW geeft de examencommissie de bevoegdheid regels vast te stellen over de uitvoering van deze bevoegdheden en de maatregelen die zij kan nemen. Verweerster heeft deze bevoegdheden uitgewerkt in de R&R. Het opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 7.12b, tweede lid, WHW betreft een pedagogische en disciplinaire maatregel en is een herstelsanctie (vgl. ABRvS 23 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1831). Dat de examencommissie bevoegd is tot uitsluiting van toetsing, sluit niet uit dat zij ook minder vergaande maatregelen kan opleggen, zoals het ongeldig verklaren van het tentamen en het vereisen van een certificaat inzake plagiaat, teneinde studenten te informeren en herhaling te voorkomen.

Het College stelt vast dat de sanctie in overeenstemming is met de R&R. Verweerster heeft gemotiveerd dat bij fraude het resultaat ongeldig moet worden verklaard, omdat een betrouwbare beoordeling van kennis en vaardigheden niet langer mogelijk is. Verweerster heeft daarnaast onderzocht of appellante wegens bijzondere omstandigheden een eerdere herkansingsmogelijkheid kon krijgen, maar appellante heeft daarvoor geen onderbouwing aangeleverd. Het College ziet geen aanleiding om te oordelen dat de sanctie niet passend dan wel onevenredig is.

Het College is van oordeel dat verweerster in redelijkheid tot haar beslissing heeft kunnen komen. Het beroep van appellante is ongegrond. Voor een proceskostenvergoeding bestaat derhalve geen aanleiding. Bovenstaande overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College:

- verklaart het beroep van appellante ongegrond en
- wijst het verzoek van appellante voor toekenning van een proceskostenvergoeding af;
- kent een dwangsom wegens niet tijdig beslissen toe op grond van artikel 4:17 Awb. De dwangsom bedraagt € 23 per dag voor de eerste veertien dagen, € 35 per dag voor de daaropvolgende veertien dagen en € 45 per dag voor de resterende dagen, met een maximum van € 1.442. In dit geval is een bedrag van € 812 verschuldigd.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 1 december 2025, door mr. M. van Bruggen, voorzitter, mr. dr. B. Frederiks en R.A. Brouwer, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

mr. M. van Bruggen,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepsschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken.